

Extrémní srážkové události v Makaronésii

Abstrakt

Práce se věnuje extrémním srážkovým událostem v Makaronésii, oblasti ve východním Atlantiku, jež zahrnuje souostroví Azorské, Madeirské, Kanárské a Kapverdské. Po obsáhlé fyzickogeografické charakteristice regionu následuje analýza denních srážkových dat z období 1977–2016 ze 16 stanic. Kvalita dat kolísá, jako nejspolehlivější se ukázala data z Kanárských ostrovů. K hodnocení extremity srážek jsou jejich denní až třídní úhrny vyjádřeny pomocí dob opakování, za každé souostroví je následně pomocí geometrických průměrů N-letostí získán přehled 20 událostí s největší extremitou. Časová a prostorová variabilita událostí je řešena metodou směrových vektorů. Případy extrémních srážek jsou na všech souostrovích koncentrovány ve vlhké části roku, avšak s různou intenzitou. Největší koncentraci vykazují Kapverdy (září), nejmenší Azory a Madeira, kde se vyskytují jednodenní extrémy i v teplé části roku. Pouze na Kapverdách byl během studovaného období zaznamenán nárůst počtu událostí. Extrémní události zpravidla zasáhnou jen jedno ze souostroví Makaronésie. Na závěr je provedena základní analýza cirkulačních příčin extrémních událostí pomocí vybrané typizace povětrnostních situací.

Klíčová slova: Makaronésie, extrémní srážky, oceánské klima, doba opakování, sezonalita srážek